

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТОВИХ КОМПОНЕНТІВ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

CHARACTERISTICS OF THE CONTENT COMPONENTS OF THE MODEL FOR DEVELOPING QUALITY MANAGEMENT OF EDUCATIONAL PROJECTS FOR FUTURE TEACHERS OF UKRAINIAN LANGUAGE AND LITERATURE

Стаття присвячена обґрунтуванню змістових компонентів моделі розвитку управління якістю освітніх проєктів для майбутніх викладачів української мови та літератури. Автор досліджує актуальність даної проблематики під час військового стану, коли освіта відіграє ключову роль у збереженні та поширенні української культури і національної ідентичності. Акцентовано увагу, що креативні освітні проєкти дозволяють вийти за межі традиційного навчально-методичного забезпечення та створити безпечне інноваційне освітнє середовище.

Мета статті полягає у виділенні та обґрунтуванні змістових компонентів моделі розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури, що дасть змогу покращити процес їхньої професійної підготовки.

У роботі пропонується авторська концепція, яка включає комплекс проєктних, педагогічних, виховних, лідерських, аналітичних та комунікативних компетентностей, що є необхідними для ефективного управління якістю освітніх проєктів. Представлена концепція, що складається з п'яти взаємопов'язаних блоків педагогічної системи: аналітико-діагностичного, проєктного, дидактичного, навчально-методичного та організаційно-управлінського.

Наведена структура застосування проєктної методики професійної підготовки майбутніх викладачів української мови та літератури, яка включає такі головні компоненти: цільовий (обґрунтовує мету і визначає завдання застосування проєктної методики), змістовий (відображає зміст навчально-методичного матеріалу з фахових дисциплін, що мають проєктну складову), процесуально-діяльнісний (визначає форми, методи та засоби впровадження проєктної методології), комунікативно-інформаційний (відображає інформаційне середовище), оцінювально-діагностичний (засобів діагностики сформованості готовності студентів до проєктування освітніх процесів).

За результатами проведеного дослідження, виділено складові компоненти моделі розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури: цільовий (визначає педагогічну мету та завдання розвитку управління якістю освітніх проєктів з української мови та літератури), методологічний (системний, компетентнісний, проєктний та культурологічний підходи), змістовий (теоретичні знання з проєктної діяльності у викладанні української мови та літератури), процесуальний (етапи та методи формування фахових компетентностей з реалізації проєктів), діагностичний (критерії та показники визначення рівні сформованості компетентностей з управління якістю освітніх проєктів), результативний (готов-

ність до професійної діяльності з управління якістю освітніх проєктів).

Автором обґрунтовано, що впровадження даної педагогічної моделі сприятиме підвищенню якості професійної підготовки майбутніх викладачів, зокрема формуванню їх готовності до управління освітніми проєктами при викладанні української мови та літератури.

Ключові слова: освітній проєкт, майбутні викладачі, якість освіти, педагогічна модель, концепція, проєктна методика.

The article is dedicated to substantiating the content components of the model for developing quality management of educational projects for future teachers of Ukrainian language and literature. The author explores the relevance of this issue during martial law, when education plays a key role in preserving and spreading Ukrainian culture and national identity. It is emphasized that creative educational projects allow going beyond traditional educational and methodological support and creating a safe innovative educational environment.

The purpose of the article is to highlight and substantiate the content components of the model for developing quality management of educational projects for future teachers of Ukrainian language and literature, which will improve the process of their professional training. The work proposes an author's concept that includes a set of project, pedagogical, educational, leadership, analytical, and communicative competencies necessary for effective quality management of educational projects. The presented concept consists of five interrelated blocks of the pedagogical system: analytical-diagnostic, design, didactic, educational-methodological, and organizational-management.

The structure of the application of the project methodology of professional training of future teachers of the Ukrainian language and literature is given, which includes the following main components: target (justifies the goal and defines the task of applying the project methodology), content (reflects the content of educational and methodological material from professional disciplines that have a project component), procedural-activity (determines the forms, methods and means of implementation of project methodology), communicative-informational (reflects the informational environment), evaluative-diagnostic (means of diagnosing the formation of students' readiness for designing educational processes).

According to the results of the research, the components of the model for the development of the quality management of educational projects of future teachers of the Ukrainian language and literature were identified: target (determines the pedagogical goal and task of the development of the quality management of educational projects in the Ukrainian language and literature), methodological (system, competence, project and cultural approaches), content (theoretical

УДК 378.011.3-051:005.8:005.6
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/75.43>

Черненко О.В.,
канд. пед. наук, доцент,
докторант факультету педагогіки,
психології та мистецтв
Центральноукраїнського державного
університету
імені Володимира Винниченка

knowledge of project activities in teaching Ukrainian language and literature), procedural (stages and methods of formation of professional competences for the implementation of projects), diagnostic (criteria and indicators for determining the level of competence formation in the management of the quality of educational projects), effective (readiness to professional activities in the management of the quality of educational projects).

The author substantiates that the implementation of this pedagogical model will contribute to the improvement of the quality of professional training of future teachers, in particular, the formation of their readiness to manage educational projects in the teaching of Ukrainian language and literature.

Key words: *educational project, future teachers, quality of education, pedagogical model, concept, project methodology.*

Постановка проблеми. Фундаментом державної економіки є освіта. У сучасному світі, де інформація є публічною і розповсюджується зі швидкістю світла, вимоги до якості освіти зростають експоненціально. Останнім часом викладачі філологи є найбільш затребуваними у навчальних закладах. Майбутні викладачі української мови та літератури, як творці освітнього процесу, повинні бути не лише носіями знань, а й майстрами з управління якістю. Застарілі пострадянські методики викладання фахових дисциплін повністю вичерпали себе, у зв'язку з чим, особливої актуальності в педагогіці вищої школи набуває проєктне навчання. Створення якісного освітнього проєкту вимагає від майбутнього вчителя здатність аналізувати, синтезувати та оцінювати різноманітну інформацію. Через проєктування власних освітніх програм майбутні викладачі навчаються не лише передавати знання, а й формувати у учнів вміння самостійно мислити, аналізувати літературні твори та лаконічно висловлювати власні думки. Використовуючи інтерактивні методи, мультимедійні засоби та проєктний підхід майбутні вчителі можуть підвищити мотивацію учнів до вивчення української мови та літератури. Проєктна діяльність у школі дозволяє створити таке освітнє середовище, де кожен учень може повністю реалізувати свої інтереси та таланти. Креативні освітні проєкти дозволяють вийти за межі традиційного навчально-методичного забезпечення та створити безпечне інноваційне освітнє середовище, де учні можуть активно досліджувати та відкривати для себе нові знання.

Під час військового стану, на вчителів покладений священний обов'язок – збереження і поширення серед молоді української культури, мистецтва, етносу, морально-етичних цінностей. Саме духовність українського народу знаходить своє відлуння у рідній мові та літературі. Педагогі, є носіями професійних знань і культурних цінностей, тож здатні формувати національний світогляд у юного покоління, виховувати почуття гордості за свою країну. Філологи широко використовують у навчальному процесі літературні твори, народні пісні, вірші, щоб укріпити національну ідентичність і патріотизм у студентів. Одним із шляхів реалізації цього завдання є проєктне навчання. Проте, у вітчизняних

педагогічних ЗВО недостатня увага приділяється розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури, що робить процес учіння лише простим засвоєнням знань, а не здобуттям умінь, навичок, розвитку талентів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі питання управління проєктами в освіті розглядали у своїх наукових працях іноземні та вітчизняні вчені: Я. В. Галета, Н. Е. Ковшун, В. Г. Кремінь, В. Е. Лунячек, А. М. Мартін, С. А. Найхейс, О. В. Придатко, І. Л. Сазонець, С. Санкаран, О. В. Філоненко, М. Фуллан та інші. Особливості професійної підготовки викладачів та філологів вивчали: І. В. Бабенко, О. А. Дубасенюк, Л. Поліщук, О. Семенов, В. В. Сидоренко, І. Соколова, В. Калінін та інші.

Проте, наукових робіт, у яких би розглядалися концептуальні засади чи моделювання розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів філологічного напрямку практично немає в українській науковій сфері, що потребує подальших дослідницьких пошуків.

Мета статті полягає у виділенні та обґрунтуванні змістових компонентів моделі розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури, що дасть змогу покращити процес їхньої професійної підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Основна ідея освітньої політики в усьому світі полягає у визначенні освіти як інструменту і способу вирішення геополітичних завдань. Сьогодні кожен рівень європейської професійної освіти має функцію підготовки майбутнього фахівця до ринку праці, до подальшого розвитку його компетентності та активної громадянської позиції» [1]. Саме тому велику роль і значення в сучасній педагогіці відведено якості освітніх послуг.

«Загально визнане визначення поняття якості, що наводить О. І. Мармаза, таке: це сукупність характеристик об'єкта, які належать до його здатності задовольняти встановлені та передбачувані потреби клієнтів. Якість покликана зробити управління здатним забезпечувати оптимальний рівень функціонування та розвитку навчального закладу, усіх його систем та показників» [5, с. 98].

В. Е. Лунячек зазначає, що «мета державної оцінки якості вищої освіти – контроль за

дотриманням державних вимог до змісту і якості підготовки фахівців. Контроль здійснює Департамент наукової діяльності та ліцензування та Департамент вищої освіти МОНУ. Іншими зовнішніми суб'єктами оцінювання якості освіти виступають рейтингові агентства, засоби масової інформації, Громадські об'єднання тощо» [4, с. 358].

У зв'язку з цим, постає гостра необхідність створення інноваційного та безпечного освітнього середовища стає особливо актуальною під час військового стану. Креативні освітні проекти, що виходять за межі традиційних методів навчання, можуть забезпечити студентам-філологам відчуття стійкості та адаптивності в складних ситуаціях. Вчителі, які володіють необхідними компетенціями для ефективного управління освітніми проектами, можуть унікальний педагогічний досвід організації групової науково-дослідної роботи, незважаючи на складні умови. Освітній проект дозволяє моделювати навчальний процес у ЗВО.

«Проект – це робочі зусилля, які здійснюються протягом обмеженого періоду часу з початком і кінцем для створення унікального продукту, результату або можливості пропонувати послугу» [10, с. 15].

Освіту з управління проектами С. А. Найхейс розуміє як «освіту, що має на меті краще підготувати студентів до ролі менеджера проектів. Методи та/або навички управління проектами спеціально визначені як результати навчання. Вона може мати різні форми: певна частина навчальної програми призначена для управління проектами (наприклад, спеціальний курс), але управління проектами також може бути одним із кількох результатів навчання в курсі. Це може бути теоретичне дослідження предмету, дослідження конкретних частин або навіть конкретна справа, спрямована на певні навички» [12, с. 106].

Варто звернути увагу, що під час військового стану роль освіти в Україні стає ще більш важливою, оскільки вона служить опорою для збереження національної ідентичності та культурної спадщини народу. Власне тому, розвиток концептуальних засад управління якістю освітніх проєктів є необхідним для того, щоб майбутні викладачі були добре підготовлені до викликів в умовах військового стану. Освітні проєкти у сфері літератури та мови повинні бути орієнтовані на збереження української культури, мови, мистецтва та традицій через освітні програми, які формують у студентів-філологів почуття патріотизму.

Отже, наведемо авторське визначення наукової категорії «концепція розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури» під якою слід розуміти систему теоретичних положень, методологічних підходів та практичних рекомендацій

щодо цілеспрямованого процесу формування у майбутніх викладачів інтегрованого комплексу компетентностей під час їхньої професійної підготовки. Комплекс проєктних компетентностей майбутніх викладачів української мови та літератури охоплює проєктні, управлінські, педагогічні, виховні, лідерські, аналітичні, мовні, літературознавчі, культурні, етнічні та комунікативні компетентності, а також навички з управління якістю освіти студентів. Дана концепція забезпечує системний підхід до процесів планування, реалізації та оцінювання результатів освітніх проєктів, що сприяє формуванню професійних компетентностей у студентів-педагогів. Завдяки впровадженню інтерактивних методів навчання та технологій SMART, STEM, AI, майбутні філологи набувають навичок прийняття рішень, управління ресурсами та організація командної роботи. Концепція передбачає створення інноваційного освітнього середовища, яке сприяє розвитку фахових рис з проєктної діяльності, з метою підготовки викладачів-філологів, здатних ефективно розробляти та реалізовувати освітні проєкти, постійно адаптуючись до змін в освітньому просторі ЗВО.

На нашу думку, формування концепції розвитку управління якістю освітніх проєктів для майбутніх викладачів української мови та літератури має відбуватися з декількох основних блоків:

1. Аналітико-діагностичний блок, який відображає поточний стан ситуації, реальних проблем та позитивного досвіду в освітній сфері, що дозволяє викладачеві визначити пріоритетні напрями для покращення якості освіти своїх студентів.

2. Проєктувальний блок зосереджується на розробці навчальних програм дисциплін, що відповідають сучасним вимогам роботодавців та державним стандартам якості освіти в Україні.

3. Дидактичний блок характеризує реалізацію розроблених навчальних програм дисциплін на практиці, використовуючи для цього сучасні форми, засоби, методи, технології, і тим самим, забезпечуючи студентам можливість застосовувати теоретичні знання в реальних умовах.

4. Навчально-методичний блок забезпечує педагогічний процес необхідними методичними матеріалами (силабуси, методички, освітні траєкторії дисциплін) та ресурсами (світло, Інтернет, бази даних), що сприяють ефективному засвоєнню знань з навчальних предметів студентами.

5. Організаційно-управлінський блок – охоплює адміністративно-правове та нормативне забезпечення (законодавство України про організацію освітнього процесу, внутрішні накази, інструкції, положення, плани, звіти ЗВО), а також механізм педагогічно-виховного впливу на студентів, засоби контролю якості освіти.

Варто зауважити, що усі блоки концепції розвитку управління якістю освітніх проєктів взаємодіють

між собою, утворюючи цілісну педагогічну систему, яка сприяє підвищенню якості професійної підготовки майбутніх викладачів української мови та літератури, а також формування готовності до управління якістю освітніми проєктами. Крім того, пріоритетне значення в реалізації даної концепції має освітнє середовище, вимоги стейкхолдерів та здобувачів освіти. Для реалізації цієї концепції викладачам рекомендовано застосовувати проєктну методіку при вивченні студентами української мови та літератури.

«Підґрунтям, фундаментом педагогічної майстерності вчителя української мови і літератури в системі післядипломної освіти визначено професійно-педагогічну компетентність як інтегрований показник діяльнійності та індивідуально-особистісної сутності вчителя-словесника, що включає комплексне поєднання ґрунтовних, систематичних, поліфункціональних знань, професійно-педагогічних ціннісних орієнтацій, акмеологічних інваріантів, професійної позиції тощо, які забезпечують високий рівень організації професійно-педагогічної діяльності, нову якість педагогічної дії, а також самопізнання, саморозвиток і самоактуалізацію вчителя-словесника протягом життя» [8].

За визначенням В. В. Сидоренко «професійно-педагогічна компетентність учителя української мови і літератури – інтегральна характеристика особистості, що включає комплексне поєднання ґрунтовних, систематичних, поліфункціональних знань, професійно-педагогічних ціннісних орієнтацій, акмеологічних інваріантів, зокрема спеціальних педагогічних здібностей (комунікативних, акмелінгвістичних, літературно-творчих, артистичних, естетичних та ін.), властивостей, характерологічних ознак, особистісних якостей (темпераменту, інтелекту, нахилів, переконань, потреб, установок) тощо, акмеологічної професійної позиції, які забезпечують розвиток педагогічної майстерності вчителя-словесника протягом життя, готовність здійснювати інноваційну високопродуктивну педагогічну діяльність у сучасних соціокультурних умовах» [7, с. 57].

С. Санкаран та Г. Кебернік перевірили на практиці (University of New South Wales) цінність проєктної методіки навчання, яка успішно формує фахові мовні компетентності, що особливо важливо для майбутніх викладачів української мови та літератури. «Переваги моделі навчання та оцінювання в курсі MBT PM (program Master of Business and Technology, Project Management) залучають учнів до цих вищих рівнів мислення, просячи студентів: читати з широкого кола джерел і синтезувати ряд точок зору; обдумати власний досвід роботи в світлі нового навчання; обмінюватися думками та випробувати думки один одного в структурованих навчальних заходах у он-лайн

класах; аналізувати тематичні дослідження та пов'язувати отримані знання з власним контекстом; працювати спільно та віртуально над гіпотетичним проєктом» [11].

Проєктна методика професійної підготовки майбутніх викладачів української мови та літератури є ефективним дидактичним підходом, який сприяє розвитку основних фахових компетентностей, необхідних для успішного навчального процесу. Проєктна методика дозволяє майбутнім філологам не лише здобувати теоретичні знання, але й застосовувати їх на практиці (самостійно чи в групі) через виконання реальних проєктів, що відображають актуальні проблеми та завдання в освіті. Проєктний підхід стимулює критичне мислення, творчість, креативність, винахідливість, самоорганізованість та дисципліну, а також сприяє формуванню навичок командної роботи в групі та комунікабельності. Крім того, проєктна методика забезпечує інтеграцію міждисциплінарних знань, що є важливим для підготовки висококваліфікованих вчителів, здатних пристосовуватися до освітніх реформ.

Орієнтована структура застосування проєктної методіки професійної підготовки майбутніх викладачів української мови та літератури має включати такі головні компоненти:

1. Цільовий компонент обґрунтовує мету і визначає завдання застосування проєктної методіки у професійній підготовці майбутніх викладачів української мови та літератури до проєктної діяльності.

2. У змістовому компоненті відображається зміст навчально-методичного матеріалу з фахових дисциплін, що мають проєктну складову (обов'язкова та вибіркова освітні компоненти).

3. Процесуально-діяльнійний компонент визначає форми, методи та засоби впровадження проєктної методології в освітній процес (наприклад, тренінги, підвищення кваліфікації, дослідницькі проєкти).

4. Комунікативно-інформаційний компонент відображає інформаційне середовище, у якому відбуваються процеси збору, обробки, аналізу, передачі даних, необхідних для дослідницької роботи над освітнім проєктом.

5. Оцінювально-діагностичний компонент передбачає застосування засобів діагностики (опитування, анкети, тести, перевірки) сформованості готовності до проєктування конкретних освітніх процесів.

О. А. Дубасенюк широко розглядає «методологію моделювання, що зорієнтована на аналіз, визначення умов та шляхів розвитку педагогічної освіти і потребує формування багаторівневої системи моделей. Методологія аналізу розвитку педагогічної освіти має базуватися на пріоритеті свободи вибору педагогом та студентом засобів

моделювання з урахуванням особистісних властивостей, відмінностей у наукових традиціях під час вибору як моделей, так і форм організації педагогічного процесу. Особливістю моделювання педагогічної освіти є те, що модель майбутнього стану невизначена, багатогранна та змінюється на шляху досягнення мети. Мета моделювання розвитку – це вибір найкращого варіанту управління змінами, коли у процесі самореалізації змінюється сама педагогічна освіта та критерії її оцінювання» [3].

«Модель (за тлумаченням М. Гриньової) – це формалізований опис об'єкту (процесу, явища або предмету), створений для вивчення його особливостей та якостей. Модель є спрощеним відображенням структури і функцій об'єкта у вигляді малюнків, креслень, текстів, рівнянь, цифр тощо. Важливою властивістю моделі є узагальнення – схематизація об'єкту моделювання, що уможливорює процес управління 1 об'єктом. Узагальнені моделі мають схеми різного рівня складності» [2, с. 6].

На нашу думку, модель розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури – це структурно-функціональна схема, що відображає поетапний процес формування та вдосконалення компетентностей з управління якістю освітніх проєктів у контексті професійної підготовки філологів. Така модель інтегрує в єдину систему теоретичні засади (мета, завдання, принципи), методологічні підходи (педагогічні умови, методи, форми та засоби навчання) та практично-орієнтовані компоненти (освітні стандарти, критерії оцінювання, дидактичні технології, організація навчального процесу), спрямовані на підвищення якості проєктної діяльності майбутніх викладачів в галузі викладання української мови та літератури.

Учений Ф. Альтбах пропонує «перелік моделей національних стратегій формування університетів світового класу, які практикуються в різних країнах світу. Перша модель – стратегія «вшир» (breadth-strategy) (від якісної масової вищої освіти до створення університетів світового класу) – передбачає досягнення країною найвищих стандартів вищої школи у сфері навчання та викладання, розширення загального доступу населення до високоякісних освітніх послуг, нарощування дослідницького потенціалу університетів; поступове еволюційне виокремлення університетських закладів, здатних конкурувати на глобальному ринку. Дана стратегія переважно застосовується в країнах Західної Європи. Друга модель – стратегія «вглиб» (depth-strategy) (від піонерних досліджень у проривних сферах знань до створення університетів світового класу) – полягає в розбудові за активної участі і фінансової підтримки держави університетів світового класу на базі невеликої когорти існуючих університетських закладів,

спроможних здійснювати висококласні наукові дослідження. Ця стратегія застосовувалась країнами Східної Азії упродовж другої половини ХХ ст. (Пекінський університет та Університет Цінхуа, Токійський університет та Університет Кіото, Національний Тайванський університет, Сеульський університет та ін.). Нині цю модель намагаються застосовувати в Саудівській Аравії, Бразилії тощо. Третя модель – комбінована стратегія «вшир» та «вглиб» (breadth-depthstrategy) – є поєднанням двох попередніх стратегій і на сьогодні застосовується зокрема у США та Китаї» [9].

«За обмеженості ресурсної бази для становлення висококонкурентних університетських закладів критично важливою є активна державна підтримка у цій сфері за різними функціональними напрямками – як через забезпечення належного конкурентного середовища на ринку послуг вищої освіти, так і шляхом прямого інвестування фінансових ресурсів у розбудову освітнього і дослідницького потенціалу ВНЗ» [6, с. 97–98].

За результатами проведеного дослідження, виділимо основні складові моделі розвитку управління якістю освітніх проєктів майбутніх викладачів української мови та літератури:

1. Цільовий компонент, що визначає педагогічну мету та завдання розвитку управління якістю освітніх проєктів з української мови та літератури.

2. Методологічний компонент, який включає системний, компетентнісний, проєктний та культурологічний підходи, адаптовані до особливостей філологічної освіти студентів.

3. Змістовий компонент, що охоплює теоретичні знання з управління проєктами, принципів забезпечення якості освіти, а також специфіку проєктної діяльності у викладанні української мови та літератури.

4. Процесуальний компонент, який відображає етапи та методи формування фахових компетентностей з практичної розробки та реалізації проєктів.

5. Діагностичний компонент використовує критерії та показники, що дозволяє викладачам визначити рівні сформованості компетентностей з управління якістю освітніх проєктів.

6. Результативний компонент відображає готовність до професійної діяльності, дозволяє визначити сформованість у майбутніх викладачів готовності до викладання української мови та літератури, а також управління якістю освітніх проєктів.

Отже, описана вище дидактична модель забезпечує системний підхід до розвитку управління якістю освітніх проєктів, враховуючи специфіку філологічної освіти та сучасні вимоги до викладання української мови та літератури у вітчизняних ЗВО. Педагогічне моделювання надає викладачам можливість розроблювати дидактичні теоретичні

конструкції (образи, концепції, моделі) та практичні сценарії реалізації процесу передачі знань під час лекційних чи практичних занять у закладі освіти для підвищення ефективності професійної підготовки студентів. Майбутнім викладачам важливо навчитися реалізовувати освітні проекти з української мови та літератури, забезпечуючи їх високу якість, інноваційність. Забезпечення професійної готовності майбутніх викладачів до управління освітніми проектами є метою дидактичної моделі. Її реалізація включає в себе сформовані уміння управління проектами, педагогічні знання та здатність вивчати набутий досвід групової науково-дослідницької співпраці. Викладачі відіграють провідну роль у наданні психологічної підтримки студентам-філологам у важкі воєнні часи, а їхня компетентність у цій сфері допоможе впоратися зі стресовими станами.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі проаналізованого матеріалу, можна стверджувати, що розвиток управління якістю освітніх проектів є важливим праксеологічним аспектом професійної підготовки майбутніх викладачів української мови та літератури, особливо в умовах війни за територіальну цілісність України. Запропонована концепція розвитку управління якістю освітніх проектів складається з п'яти основних блоків: аналітико-діагностичний, проєктувальний, дидактичний, навчально-методичний та організаційно-управлінський, які утворюють самодостатню педагогічну систему. Проєктна методика представлена як ефективний дидактичний підхід для удосконалення професійної підготовки майбутніх викладачів, що сприяє розвитку фахових компетентностей, необхідних для управління якістю освітніми проектами. Модель розвитку управління якістю освітніх проектів майбутніх викладачів української мови та літератури описана як структурно-функціональна схема, що включає цільовий, методологічний, змістовий, процесуальний, діагностичний та результативний компоненти. Педагогічне моделювання можна вважати дієвим інструментом, що дозволяє викладачам розробляти сучасні дидактичні конструкції та практичні методики підвищення якості професійної підготовки студентів-філологів. Акцентовано увагу на важливості формування у майбутніх викладачів компетентностей з управління якістю освітніх проектів для забезпечення інноваційності в контексті викладання української мови та літератури підрастаючому поколінню.

Перспективами подальших наукових розвідок у цьому напрямку можуть слугувати обґрунтування педагогічних умов і перевірка на практиці ефективності моделі розвитку управління якістю освітніх проектів майбутніх викладачів у ЗВО.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Григор'єва В. А. Сучасні світові й вітчизняні моделі управління розвитком освітніх систем. *Управління розвитком професійно-технічної освіти в сучасних умовах: теорія і практика: монографія* / Г. В. Єльникова [та ін.]; за ред. В. І. Свистун. Київ : НВП Поліграфсервіс, 2014. 338 с. С. 129–167.
2. Гриньова М. Модель підготовки майбутнього вчителя для педагогічної діяльності в новій українській школі. *Моделі підготовки майбутнього вчителя до Нової української школи: колективна монографія* / І. В. Бабенко, В. В. Барбінов, А. В. Барбінова та ін. за ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава : Аструя, 2021. 407 с. С. 6–15.
3. Дубасенюк О. А. Концептуальні моделі педагогічної освіти: наукові пошуки та здобутки. *Професійно-педагогічна освіта: сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку: монографія* / Авт. кол. О. А. Дубасенюк, О. Є. Антонова, С. С. Вітвицька, Н. Г. Сидорчук, О. М. Спирін, Н. В. Якса та ін. / За заг. ред. проф. О. А. Дубасенюк. Вид. 2-е, доп. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. 396 с. С. 8–29.
4. Луначек В. Е. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник. 2-е вид., випр. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2015. 512 с.
5. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації. Харків : ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.
6. Сацик В. Національні стратегії забезпечення глобальної конкурентоспроможності вищої освіти. *Дослідницькі університети: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні : монографія* / [А. Ф. Павленко, Л. Л. Антонюк, Н. В. Василькова, Д. О. Ільницький та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. А. Ф. Павленка та д.е.н., проф. Л. Л. Антонюк. Київ : КНЕУ, 2014. 350 с. С. 88–98.
7. Сидоренко В. В. Педагогічна майстерність учителя української мови і літератури в системі післядипломної освіти : акме-синергетичний аспект : термінологічний словник-довідник. Донецьк: Витоки, 2013. 100 с.
8. Сидоренко В. В. Складові педагогічної майстерності вчителя української мови і літератури в умовах післядипломної освіти. *Materialy VIII mezinárodní vědecko-prakt. konf. «Zprávy vědecké ideje – 2012» (27 října – 05 listopadu 2012 r.). Díl 14. Pedagogika. Praha : Publishing House «Education and Science» s.r.o., 2012. S. 33–36.*
9. Altbach P. G. The costs and benefits of world-class universities. *International Higher Education*. 2003. URL: https://htmlprodprod.bc.edu/prd/f?p=2290:4:0::NO:RP,4:P0_CONTENT_ID:100190. (дата звернення: 28.08.2024).
10. Sanghera P. 90 Days to Success as a Project Manager. USA: Cengage Learning PTR. 2009. 376 p.
11. Sankaran S., Kaebernick H. (2005). Making project management education Happen—On line! 2005. URL: http://wwwdocs.fce.unsw.edu.au/mbt/CourseOutlines/GBAT9101_OnlinePM_Sankaran.pdf. (дата звернення: 20.08.2024).
12. Steven A. Nijhuis. Exploring Project Management Education. *European Journal of Social Science Education and Research*, 2023. № 10 (4). Pp. 105–136.